

ЯК РОЗПОВІСТИ ПРО ВЕЛИКДЕНЬ ДОШКІЛЬНЯТАМ

За матеріалами
експерток Команди
підтримки реформ МОН

Незабаром Великдень і, відповідно, приготування до святкування саме у розпалі. Час розповісти дошкільнятам про те, як люди готуються та святкують.

Розповідаємо про Великдень у контексті традицій, які може спостерігати дитина

Під час приготувань до святкування Великодня діти можуть спостерігати різні традиції та звичаї, які варто їм пояснити та розтлумачити.

Розкажіть дітям, що незабаром велике християнське свято – Великдень, до якого заздалегідь готуються українці. Вони випікають паску, пишуть писанки, складають великодній кошик. Також, доповніть, що в цей день багато українців одягають вишиванку – святковий український одяг. Покажіть різні види вишиванок, обговоріть візерунки, кольори та символи.

Обговоріть з дітьми вміст великоднього кошика та традиції, що пов'язані з ним. Розкажіть, що великодній кошик оздоблюють квітами, стрічками або гілочками. Вміст кошика накривають вишитою серветкою або рушником, що має і символічне, і практичне значення. Вишитий рушник є одним з символів українського народу, а накривають кошик для того, щоби пилюка чи бруд не осідали на їжу, яка знаходиться всередині.

Паска – особливий великодній хліб, який випікається перед Великоднем. Розкажіть, що в різних куточках України (тут можна принести карту, для кращого розуміння дітьми) випікають різні паски: круглу, наче хліб чи у формі, солодку чи прісну, з родзинками чи з шоколадом, з візерунками чи без. Вважається, що готувати паску треба з добрими думками та гарним настроєм. В контексті цього, також можна з дітьми розвинути тему “добрих думок”, емпатії та допомоги іншим.

Яйце – обов’язковий елемент великоднього кошика – означає зародження нового життя. Тут, також, можна з дітьми обговорити “цикл” яйця та як народжується курча. На такому прикладі діти добре зрозуміють, чому саме яйце є символом народження життя.

Масло і сир – є символом продуктів, які нам “дарує” природа.

Хрін – символ міцності та сили.

Ковбаса та шинка є символами душевної радості, яку відчувають всі рідні, що зібрались за одним столом у великодній ранок.

Розкажіть малюкам, що святковою є не лише великодній неділя, а й понеділок, який називають “світлим” або “обливаним” понеділком. У цей день у деяких регіонах є традиція обливати один одного водою, що означає весняне очищення.

Добрі справи

Напередодні Великодня люди намагаються робити добрі справи: допомагати іншим, займатися волонтерством, садити дерева чи прибирати парк. Поділіться з дітьми власним прикладом “доброго діла”, а також складіть з дошкільнятами план добрих вчинків та оголосіть у групі “тиждень добрих справ”.

Готуємо великодній кошик – писанки на різний смак

Під час розповіді про писанки проведіть аналогію з вишиванкою: адже як багато є візерунків на вишиванці (про яку вже раніше згадували), так багато є і символів та варіантів оздоблення писанки.

Покажіть різновиди писанок та обговоріть з дітьми зображене на них. Покажіть малюкам інструменти та механізм нанесення візерунків: писачок, віск, барвники та яйце. Розкажіть, що колись писанки розфарбовували саморобними фарбами (так як ця традиція має безліч років, а фарб колись не було), які виготовлялись з кори дерев, рослин чи квітів.

Покажіть приклади інших писанок. Проаналізуйте, як назви пов'язані з механізмом створення писанки: крашанки, крапанки, мотанки, драпанки, бісерки. Таким чином, дітям можна пояснити елементи словотвору.

У садку зробіть з дітьми кілька різновидів писанок, які можна виконати впродовж невеликого проміжку часу за допомогою безпечних технік. Для цього варто заздалегідь зварити яйце або взяти дерев'яне, щоби дитині було зручно його розмальовувати.

Ось кілька варіантів таких технік:

1. Нанести візерунки за допомогою кольорових крейд, воскових олівців, фарб чи фломастерів.

2. Зробити на яйцях відбитки пальцями за допомогою пальчикових фарб та додати деталі олівцем чи фломастером. Це можуть бути пташки, комашки, квіти тощо.

3. Загорнути яйце у серветку та зверху нанести за допомогою піпетки чи шприца без голки різні кольори барвників. Опісля зняти серветку та витерти яйце з “космічним” візерунком.

4. Експеримент з писанкою. Для цього будуть потрібні біле яйце, сода, оцет та харчовий барвник. Оцет розфарбувати у посудині, помістити на дно яйце та додати кілька ложок соди. Відбудеться реакція з бульбашками, що й нанесе особливий візерунок на писанку.

Вчимо нові гаївки

Розповідаємо дітям, що у великодню неділю, по обіді, є традиція водити гаївки. Це спеціальні пісні, які вивчаються разом з рухами та у колі з іншими співаються та танцюються.

Вивчіть одну чи кілька гаївок разом з дітьми, адже вони можуть стати частиною прогулянкової програми у дитсадку.

Гарного святкування!

